

z félre ne-
Guttentag
tél. Kiván-
— Fried
k részt a
sem nyer-
ítatok. Ha
számosak,
gy mű sem
a ti kör-
t, ha bár
ek tekinti?
»szép dol-
gyes sorai-
megállható
van, hogy,
helyre való
is kevésbé.
ek a »Kis
tha. Nyu-
Abbaziába,
appon ott a
szor irtok
gy csöppet
n küldtök.
Ez tinektek
nyörködve
mek élénk
hogy meg-
it születés-
udom, csak
ír, s mikor
nem esnek
meg a szép
mert hiszen,
éiből, te is
magadéiból.
szönöm. —
l soraiból.
s szeretlek
. Hiszen a
g sugárzik
obban esett
a te édes
ott neked a
ed. A bajon
vánságaidat
t. No lám,
veszek, egy-
is Lap»-ot.
erjedelmök-
artom meg
álalkodásai-
gatja az én
ád, hogy,
át irjam
nce Pista.
ztek az én
árát» is. —

FIUMEI GYEREKEK. (Lásd a 326. lapon.)

XLV. kötet, 21. szám. Ára negyedévre 1 ft. Egyes szám ára 12 kr. 1893. november 19-én.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

ARANY-ORSZÁG UTJA.

— Mese képekkel. —

(Folytatás.)

DA ment s a Bencze kalapja hoszszu szalagjával rá suhintott.

— Ne aludjál, öreg! Szóm lesz veled.

Az öreg úgy össze rezzent, mintha villám sujtotta volna. S amint föltekintett és látta Rózsika kezében az ujjab legyintésre emelt kalapot, reszketve omlott térdre és siránkozó hangon könyörgött:

— Kegyelem! Hatalmas urnóm, kegyelem! Oh, irgalmazz! Ne sujts többször borzasztó fegyvereddel!

— Tőled függ. Nem bántalak, ha teljesíted parancsaimat.

— Mindent megteszek, mindent, amit csak tehetek.

— Meglátom. De jól vigyázz, mert ha álnokságon kaplak rajta, legelső büntetésed tizenkét szalag-csapás lesz.

— Jaj ne! Jaj ne! Hiszen mindenben hü szolgád leszek!

— Jól van. Tehát legelőször is vezess az öcsémhez, Benczihez.

— Oh, kegyelmes urnóm, az lehetetlen! Ő már lenn van a föld alatti teremben, honnan csak a fekete manók országába vezet egy földalatti titkos ut. A teremhez vezető lépcsők pedig mind el vannak sülyesztve, oda én sem juthatok el.

— Már pedig nekem oda kell jutnom a testvéremhez, mielőtt a veszedelembé hurcolnák. Meg akarom őt menteni. Érted? Vagy megmondod a módját, vagy...

És újra csapásra emelte a kalapot.

— Jaj ne! Jaj ne! Megmondom, hogy ne mondanám? A föld alatti ut a szikla alján végződik, ott van a nyílása. Ott egy kis patak folyik, a patakon túl van a másik szikla s híd vezet a fekete manók országának kapujához. Azon a hidon fogja Basarózsza átvezetni a kis rabjait, mihelyt az est leszállt. Aki a hidra rálépett, az már veszve van. Tehát a titkos ut nyílásánál várd meg testvéredet s amint kilép, mentsd meg, ha tudod.

— Azt bizd reám. Most vezess szaporán a titkos ut nyílásához.

Megindultak. Nyaktörő, uttalan utakon ereszkedtek le a meredek szirtoldalon, mind mélyebbre. Mintha mély kutba szálltak volna le, egyre sötétebb lett, ami nem is volt csoda, mert szemben azzal a sziklával, melyről ők lefelé mentek, alig egy kis kődobásnyira egy másik óriási szikla emelkedett, oly magasra, hogy alig lehetett a csúcsát látni.

Mikor végre leértek a szikla tövébe, ott egy kis patakhoz értek, mely a két szirtfalat elválasztotta egymástól. Éppen csak annyi hely maradt a partján, hogy nagy óvatossággal lépegetve előre lehetett jutni. Nem sokára a barlang szájához értek s ezzel szemben híd vezetett át a patakon. A híd másik végén pedig nagy vaskapu volt a sziklába vájva.

Az öreg megállt a barlang-kapunál.

— Itt fogja Basarózsza kivezetni testvéredet. Ezen a hidon mennek át a fekete manók országába... ott a kapuja.

Szörnyüség egy hely volt ez. Homályos lehetett ott még fényes délben is, most pedig már alkonyodott s a két magas sziklafal sötétén, komoran meredt egymással szemben. Madár nem csicsgergett,

még csak bogár sem zümmögött ott, de még csak egy árva fűszál se nőtt az egész tájon. Ijesztően elhagyott, komor, rémes hely volt.

Máskor Rózsika alig ha nem félholtra rémüldözött volna ebben a borzalmas sziklahasadékban, oly közel ahhoz a veszedelmes vas kapuhoz; de most csak szétnézegett és maga is csodálkozott, hogy nem fél egy csöpet sem.

— Jöjjön akárki, akármi, de a testvéremet nem hagyom. Meg kell őt mentenem!

Oda állt a barlang szájához és várt. Nem köllött sokáig várnia. Hangok hallatszottak a föld alatti ut torkolatából s Rózsika ráismert a Benczi vig kaczagására. Most mégis dobogott kissé a szive. Itt a döntő pillanat Résen köll neki lennie, egy pillanatig sem szabad tétováznia. Ha ügyetlenkedik, ha ijedez . . . minden veszve van.

Ez a gondolat vissza adta bátorságát. Már látta Benczit, aki legelől jött, a csapat élén, s éppen kivonta kezét a Basarózsa kezéből, mialatt így szólt:

— Én már látom a hidacsát . . . már látom a kaput is . . . Mindjárt ott leszünk a tündér-király palotájában.

— Igen bizony, szólt Basarózsa, mindjárt ott lesztek.

— Szaladok előre, megzörgetem a kaput!

— Nagyon jó lesz. Ha egyszer tul vagy a hidon, bizonyos, hogy bejutsz azon a kapun.

E pillanatban Benczi már futva lépett ki a barlangból és egyenest a hidnak tartott. De ugyan-ebben a pillanatban Rózsika is elő ugrott. Benczi elé állt és megragadta a kezét.

— Megállj! Nem szabad oda menned.

— Mi az? Mit akarsz? kérde Benczi csodálkozva.

— Árulás! Árulás! visitotta rettenetes hangon Basarózsa.

S dühtől eltorzult, borzadalmas arccal, fenyegetőleg kinyujtott kezekkel rohant Benczi felé, de már későn. Rózsika ez alatt már föltette Benczinek a fejére a kalapját s amint Basarózsa keze ehhez hozzá ért, iszonyu sikoltással hátra tántorodott, a vaskapu mögül rémes morgás hallatszott, aztán mintha a föld megrendült, a sziklák össze omlottak volna.

A nagy rázkodástól Rózsika és Benczike is a földre rogytak s félig kábultan feküdtek ott, maguk sem igen tudták meddig. Rózsika ugrott először talpra s amint szétnézett — nem látta sem a gonosz tündérek kastélyát, sem a meredek szirteket, sem a fekete manók országának a kapuját. Az egész rémes tájék eltűnt, újra abban a kedves rózsavölgyben voltak s egy óriási rózsabokor alatt feküdtek.

— Nagyon furcsa! szólt magában Rózsika. De mindegy, csakhogy azoktól a gonosz áltündérektől megmenekültünk. Kelj föl, Benczi! Siessünk innen tovább!

Benczi álmosan dörzsölte a szemeit.

— Mi az? Oh, minek költöttél fel! Olyan szépet álmodtam . . . tündér-kastélyban jártam s épp utban voltunk a tündér-királyhoz.

— Igen bizony, a végveszedelemben. Nem álom volt az, hanem gonosz varázslat és te annyira nem tudtál ellenállani, hogy még jó szüleinkről is megfelekedtél.

— Ugyan ne beszélj olyan furcsákat! Már hogyne lett volna álom? Olyat pedig ne mondj nekem, hogy én meg tudnék feledekezni jó anyácskámról és apácskámról.

— Csakhogy így beszélsz! Valahára! Most már jól van. Csak ezután jobban vigyázz, hogy újabb veszedelembé ne keveredjél.

Benczi nagyot nevetett. Éppenségesen az a vig és gondatlan fiú volt, aki azelőtt.

— Valami rosszat álmodhattál, Rózsikám. Nincs nekem semmi bajom.

Rózsika látta, hogy hiába vitatkozik vele. Inkább arra gondolt tehát, hogy tovább vándoroljanak. Kissé meglepetve vette észre, hogy nincs este, mint ahogy előbb látszott. A nap még magasan járt az égen, még nagyot gyalogolhatnak. Igen, de merre? Az egyik irányban kellemes szép ut vezetett lejtősen lefelé; a másik irányban meglehetősen meredeken kapaszkodott s messze távolban a sötét nagy Fekete Bérc csucsai látszottak.

— Erre fölfelé köll mennünk, szölt Rózsika.

— Oh persze! felelé Benczi. Majd én olyan rossz uton botorkálok! Hát nem emlékszel, mit mondott az a kedves szép nő, akivel beszéltünk? Ezen a Rózsavölgyön kell végig mennünk, itt kényelmes az ut.

— De a király levele nem azt mondja. Ha szüleinkhez akarunk jutni, azt kell követnünk.

— Oh, eljutunk úgy is, mondá Benczi könnyedén. Azt nem kívánhatják tölünk, hogy a rosszabbik uton menjünk. Én bizony erre megyek!

És mindjárt meg is indult. Rózsika hiába hívta intette. Végre is kénytelen volt utána menni.

Jó ideig ballagtak, mentek-mendégéltek, úgy hogy Benczinek már nem igen tetszett a séta. Fáradt is volt, éhes is volt, szeretett volna valahová betérni. Nagy-

sokára meg is pillantott az ut szélén egy kicsi házacskát.

— Nézd, Rózsika, oda betérhetünk, ott bizonyosan kapunk valami harapni valót.

— Csak el ne hamarkodjunk, Benczikém. Már egyszer megjártuk. Nagyon kell vigyáznunk, hová térünk be.

— Ugyan ne akadékoskodjál! Ez bizonyosan egyik olyan csárda, amilyenről a király levele szöly, hogy ott gondoskodni fognak rölünk.

— Csakhogy mi nem azon az uton megyünk, melyet a király megszabott, így hát nem bizonyos, hogy ez a király fogadója.

Benczike azonban nem hallgatott rá, hanem sietett a házikó felé. Amint egészen közelre értek a ház sarkánál egy vak leánykát pillantottak meg, aki nagybusan guggolt ott s a léptek zajára fölemelte a fejét, aztán szomorú hangon mondá:

— Lépteket hallok, könnyü lépteket... kétségkívül gyermekek közelednek. Oh, csak úgy ne járjanak mint én! Talán okosabbak lesznek és nem térnek be ebbe az elátkozott házba.

Hallotta ezt Rózsika is, Benczike is.

— Hallod, Benczi, hallod? szölyt Rózsika. Ne térjünk be ide, menjünk odább.

De Benczi csak nevetett s egyik ablakra mutatott.

— Majd megkérdezzük a fogadósnét, betérhetünk-e?

A házacská asszonya csakugyan ott állt az ablaknál. Rózsika az első pillanatban szinte megrettent, amint meglátta; azt hitte hirtelenében, hogy Basarózsa áll ott. De mégsem. Hiszen egészen más ez. Nem is rózsavörös a ruhája, hanem sötét-zöld.

Még a szeme is zöld, a haja is zöldes, az arca is csodálatos fakó-zöld. A házikó is egészen be volt lepve zöld folyondárral. Mégis mindez nagyon kedves, nyájas, csalogató volt, s a fáradt, szomjas Benczinek nagyon meg is tetszett. Oda is szólt a zöld szemű asszonynak:

— Kérem szépen, szabad ide betérni, hogy megpihenjünk? És kaphatnánk valami enni-inni valót?

— Szívesen látok mindenkit s aki hozzám betér, azt meg is vendégelem.

A hang hallatára megint össze rezzent Rózsika. De még jobban meg akart gyógyozni s azt kérde:

— Igen ám, csak akkor térhetünk be, ha ez is az Aranyország királyának a vendéglője. Hát mondja valjon az-e?

E szavakra a zöld szemű nő arcán rettentő düh kifejezése villant át, de aztán megint nyájasan mosolyogva mondá:

— Bohó leányka vagy, kicsikém. Csak jertek, majd meglátjátok, mily pompás csemegét kaptok. Pedig bizony haragudnom kellene, hogy oly nagyon bizalmatlankodtok.

— Oh, ne törődjék a Rózsika akadékoskodásával, szólt Benczi nevetve. Én bizony bemegyek oda, ahol szívesen látnak.

És mire kimondta, már benn is volt a házban. Rózsika habozott, kövesse-e.

— Oh, mit tegyek! Hátha ez is valami veszedelmes ház és baj éri Benczikét!

— Érheti, érheti! szólt a vak leány szomoruan. Csak az menekülhet, aki a zöld asszonytól nem fogad el semmit és nem is ad neki semmit.

— Akkor hát sietnem köll, hogy figyelmeztessem Benczikét.

Bement s ritett asztalnál ülve találta Benczit. A zöld szemű házi-asszony nem volt ott.

— Ül le te is, kínálta Benczi. Nézd, mily pompás csemegéket kapunk. És még hoz jó gyümölcsöt.

— Jaj, ne egyél semmiből, menjünk innen! Ez tilos hely.

Erre Benczi megint csak nevetett és annál mohóbban evett.

Csakhamar bejött a házi-asszony egy kosár gyümölcssel s váltig kínálta. De Rózsika, bár ő is nagyon éhes volt, nem nyult semmihez.

— Nekünk csak a király korcsmájában szabad ennünk, mondá.

— Bánom is én, akárkinek a korcsmája, csak ha jót adnak! szólt Benczi.

Mivel azonban Rózsika folyvást sürgette, hát végre Benczike is felállt az asztaltól.

MAMA ELEMENT. (Lásd a 331. lapon.)

Már jóllakott, kész volt tovább menni. Ekkor a zöld szemű asszony így szólt:

— Nagyon örülök, hogy betértetek hozzám. Adjatok viszonzásul a csemegéért nekem emlékül egy kis fürtöt a hajatokból.

— Szivesen, felelé Benczi s az oda nyujtott ollóval mindjárt le is vágott egy jókora csomót és oda adta.

Rózsika azonban így szólt:

— Én nem ettem a csemegéből, tehát nem vagyok adósa semmivel, nem is adok egy szálát sem a hajamból.

S kézen fogva Benczit, gyorsan kivonszolta magával a házból. Mialatt odább mendegéltek, Benczi ugyancsak hevesen lobbantotta szemére Rózsikának, hogy olyan illetlenül tagadta meg annak a szives házi-asszonynak a kívánságát. De nem sokáig tartott a pörölése, mert egyszerre csak fölkiáltott:

— Jaj... nem tudom, mi lelt... ni, vissza csuszom...

— Ugyan ne tréfálj, szólt Rózsika. Nem járunk itt jégpályán, hanem jó uton.

— De igazán!... Jaj! Add a kezedet, Rózsika... tarts! Nézd, kötél van a lábamon... haj-kötél... huznak vissza! Jaj, ne eressz!

Rózsika fogta is erősen, de mind hiába. Kezéből kicsuszott a Benczi keze s Rózsika elesett. Még csak egy hangos sikoltást hallott;... és amint talpra ugrott és szétnézett... sehol sem látta többé Benczikét. Eltűnt mellőle végképen.

(Folytatása következik.)

FIUMEI GYEREKEK.

(Képpel a czimlapon.)

*BEPPO bácsi, hogy az Isten áldja!...
Ha nekünk kis hajócsát csinálna.
Kis hajócskát árbocczal, kormányval,
Dagadozó, fehér vitorlával.*

*Sokba telik? Elkészül-e mára?
Mert ott lesi már a Fiumára.
Mint kis vitéz először a tűzben:
Első izben ott legyen a vízben.*

*Hurráh! Megvan! Beppo bácsi, éljen!
Ni hogy uszik, mint gálya kevélyen.
Hejh ha ez is, mint az ember, nőne:
Büszke fregát lehetne belőle.*

EGY TIZESKE MEG EGY HUSZASKA.

— Beszélyke két képpel. —

SIN, csin! Bum, bum! Tra-ra-rá!

Az egész utcza zugott, harsogott belé s mindenki az ablakhoz sietett, hogy lássa, miféle nevezetes dolog történik ott. Természetes, hogy Veronkának és Misikének is ott köllött lenni a nézők közt, még pedig nem is az ablaknál, hanem az utcán.

Az ablakkal azért nem érhatték be, mert az ő ablakuk nem nyílt az utczára. Messze benn laktak egy igen szegényes udvari szobácskában s Veronka épp a küszöbön ülve ringatta legkisebbik testvérkéjét, mikor az utczáról behallatszott:

— Csin, csin! Bum, bum! Tra-ra-rá!

Misike, aki szintén ott ült és a bicskával faragsált, rögtön talpra ugrott.

— Mi lehet az, Veronka? Én megnézem.

És már szaladt is ki az utczára. Veronka is éppen olyan kíváncsi volt, és ölében a kicsikével szintén kiszaladt a kapu elé.

Ott aztán ámultak-bámultak a nagyszerű menetben, mely az utcán végig haladt.

Elöl tarka ruhás trombitás lépkedett, aki tüdő-szakadtig fujta rettenetesen recsegő trombitáját; mellette egy másik tarka köntösű ember a nagy dobot czipelte és döngötte, egyuttal pedig a czin tányérokat csörgette. Utánok aztán jött a fényes, nevezetes lovas-csapat, melynek láttára Veronkának és Misikének szeme-szája elállt. Sallagos paripákon ültek nők, férfiak olyan csillogó, sok színű öltözékben, hogy mindegyik legalább is egy-egy huszár-generális vagy herceg-kisasszony tehetett, vagy ha nem az, hát legalább is — vándor komédiás.

Misike inkább generálisokra és herceg-kisasszonyokra gondolt, de Veronka inkább hitte, hogy vándor komédiások, mert leg hátul teve is czammogott, a hátán tarka ruhába bujtatott vigyorgó majommal; meg egy kipingált képű pojácza is ugrált, sivalkodott a fényes csapatban. Így végre Misike is rátért, hogy csakugyan komédiások érkeztek a városba.

Szó sincs róla, hogy elég lett volna annyit látni belőle, amíg a komédiás csapat elvonult a ház előtt. A többi kíváncsi gyerekekkel Veronka és Misike is elkísérték a tarka menetet egészen a nagy piaczig, ahol a komédiás csapat tanyát ütött és azonnal dologhoz látott. Több nagy szekér állt ott: ezekről rudakat, ponyvákat szedtek le és hozzá fogtak a czirkusz-sátor össze állításához. Veronka és Misike már tavaly is láttak ilyet, hanem persze csak kívülről, mert arról nem is álmodhattak, hogy bejuthassanak; még az amolyan gyerek is egy tizeskét fizetett, nekik pedig krajczárkájok sem volt. Hát csak ugy kívülről

képzelték el, hogy milyen gyönyörűséges produkció lehet az oda benn.

Amint ott báméskodva álldogálnak, gunyos hangon szólal meg valaki mellettök:

— Ahá! Ugy-e, azt várjátok, hogy elkészüljön a czirkusz, ti akartok a legelső vendégek lenni oda benn?

Veronka is, Misike is boszusan és kissé megvetőleg is néztek arra, aki így szólt hozzájuk. Az igaz, hogy valami nagy tisztelettel nem is nézhetek volna rá. Toprongyos, borzas ficzkó volt, akár koldusnak is lehetett volna gondolni; pedig nem volt éppen koldus, azt Veronkaék jól tudták, mert a szomszédságukban lakott. De nem igen jó szomszédságban éltek s a hányszor találkoztak: Marczy — ez volt a rongyos ficzkó neve — mind annyiszor csufolta és boszantotta őket. És ha aztán össze pöröltek, rendesen ő lett a győztes, mert se Veronka, se Misike nem mérközhetek a vásott Marczyval. Épp ezért szóba sem szerettek vele állni.

Most azonban Misike mégsem állhatta meg, hogy így ne feleljen:

— No, annyira még mi is volnánk oda való vendégek, mint te.

— Ne állj vele szóba, intette Veronka az öcsét. Tudod, édes anyánk nem szereti.

— Jaj, de büszke nagy urak lettetek, csufolódott Marczy. Látom is, milyen gyönyörű sarkantyus czizma van a Misi lábán; az meg bizonyosan valami gróf-kisasszony, akit az öledben tartogatsz.

Misike mérges lett.

— Ha meztláb vagyok is, de nem vagyok olyan rongyos mint te. És ha pénzünk nincs, hát neked sincs.

(Folytatása a 329. lapon.)

... SZOMORUAN ÜLDÖGÉLTEK. (Lásd a 329. lapon.)

(Folytatás a 327. laphoz.)

— Most nincs, de lesz. No fogadjunk, hogy én hamarabb benn leszek a czirkuszban mint ti. Ha akarom, még ma lesz rávaló pénzem. Azért is!

Odább ment, Veronka és Misike pedig csak hamar nem is gondoltak rá, hanem nézték a czirkusz emelését. Javában nézték, mikor a ház előtt, melynek udvari kerítésénél szomorúan üldögéltek. (Lásd a képet a 328. lapon.) kocsi állt meg s ebből egy ur szállt ki. Az ur a zsebébe nyult és pénzt adott a kocsisnak, aki aztán elhajtott, az ur pedig bement a házba.

Nagyon egyszerű dolog volt ez. És Misikének mégis fölragyogott az arca, az örömtől szinte kipirult a képe. S amint az ur betért a házba, Misike gyorsan fölugrott, oda sietett, ahol az

imént a kocsi állott s fölvetett valamit a földről.

— Mi az, mit találtál? kérde Veronka.

— Nézd, nézd!

... SIRVA BALLAGOTT HAZAFELE. (Lásd a 330. lapon.)

És titkolózva megmutatta.

— Ezüst huszaska! Szólt Veronka meglepetve.

— Az a! Látam, mikor az az ur elvesztette. Most már van ám pénziünk! Most csufoljon az a vásott Marcsi!

— Csak hogy ez nem a miénk... vissza kell adniannak az urnak.

Misike nagyon savanyu képet vágott.

— Vissza? Már ugyan miért? Elvesztette... ha mi nem volnánk itt, más találta volna meg, s bizony nem adná vissza, nem is tudhatná, ki vesztette el.

— De mi tudjuk.

— Ej, hagyj békében! Én találtam... az enyém... semmi közöd hozzá.

A nagyobbaeska Veronka még tovább akarta magyarázni, hogy a talált jószágot vissza kell ám adni, de épp ekkor újra ott termett a rongyos Marczy s diadalmos hangon szólt:

— No, hát kinek van pénze? Azért hogy én rongyos vagyok, nem cserélek ám veletek. Én ott leszek ám a czirkuszban. Látjátok ezt a tizeskét?

Láthatták. Csakugyan az volt, valóságos tizeske. De Misike most már egy csöppet sem érezte magát szegényebbnek. Sőt még diadalmasabb képet mutatott. Mi az a hitvány tizeske? Hiszen neki huszaskája van a zsebében.

Épp a zsebébe akart nyulni, hogy felmutassa és megszegyenitse ellenségét, mikor hirtelen közbe jött valami. Egy rendőr toppant oda s egyik kezével nyakon ragadta Marczyt, másik kezével pedig kicsavarta a kezéből a tizeskét.

— Gyere csak, te semmirevaló vásott fizkó! Mindjárt megtanítalak én, hogy jár az, aki tizeskéket lop.

Marczy reszketett, mint a nyárfa-levél.

— Nem loptam . . . találtam.

— Persze, persze, tudjuk. Amott a gyümölcsös kofa leejtette s mire megfordult, te már fölkaptad. Jöszte csak barátocskám!

Marczyinak nem igen akarózott, de biz' az izmos rendőrrel hiába ellenkezett. Menne köllött.

Misikének, amint ismét magukra maradtak, nagyon rosszra fordult a kedve. Veronka pedig így szólt:

— Lásd Misikém, te is így járhatasz.

— Oh . . . az más . . . az egészen más . . .

És hogy Veronka ne faggathassa, miért más? — gyorsan el is ment onnan. Soha, soha sem volt még ennyi pénze és most

megváljon tőle? Az nem lehet. Azért is elmegy a czirkuszba . . . vagy pedig vesz valami jó czukros csemegét.

Épp egy bolt ablaka előtt állt s nézte a sok csábító holmit. És ujjával szorongatta a zsebében a huszaskát. De tudja Isten mért, nem mert fölnézni az arra járó emberekre . . . Hát ha kitalálják . . .

Egyre kedvetlenebbé lett. S amint Veronka, ölében a kicsikével, utól érte, Misike egyszerre csak így szólt:

— Jól van no, hát legyen, ahogy te akarsz. Mit csináljunk ezzel a huszaskával?

— Elviszszük annak az urnak, aki elvesztette.

Misike nagyot sohajtott.

— Hát vigyük!

Nem sokára benn voltak annak a háznak az udvarán s épp ott találták azt az urat. Veronka mondta el, mi járatban vannak. Misike pedig átadta a huszaskát. A szive is fájt bele; de átadta. A ház ura nyájasan mosolygott.

— Látom, szegény gyerekek vagytok, de becsületesek. Helyesen tettétek, hogy elhoztátok. Pedig tudom, jól esett volna, ha megtarthattátok. No hát fiam, itt a huszas megint, legyen a tied. És mert azt is látom, hogy ez a derék leányka sugta meg, mit köll tenned: hát ő is megérdemel egy huszaskát. Ennek a kicsikének pedig, akit az ölében tart, ezen a tizeskén vegyetek valami kis csemegét.

Az volt aztán a ragyogó öröm, mellyel Veronka és Misike újra kiléptek az utcára. Majd hogy tánczra nem kerekedtek. De már csak azért sem tehettek, mert épp az utjokba akadt Marczy, aki sirva, bögyve ballagott lassan haza felé. (Lásd a képet a 329. lapon.)

— Ni, a Marczy!... szólt Misike. Mi baja lehet?

— Gyanitom, felelé Veronka. A rendőr alig ha nem kurtán végzett vele ott a gyümölcsös asszony nál; megverték és haza kergették. Nem hiszem, hogy kedve legyen többé hetykélkedni, hogy ő hamarabb lesz a cirikusban. Mert ő bizony nem is jut oda be.

— De mi ott leszünk és jut még egy kis csemegére is. No, majd egyszer elmondom neki, hogyan jutottunk hozzá. Talán megdoldolja a dolgát és majd ő is inkább arra az utra tér, melyet te mutattál nekem, jó Veronkám!

ARANY KALÁSZOK.

Ne a szerint itéld meg az ifjút, amit társai, pajtásai mondanak róla. Figyeld meg, mint vélekednek felőle a higgadt, tapasztalt öregek, és a szerint válaszd barátodnak, vagy kerüld a társaságát.

*

Akiben igazán komolyan megvan a vágy, hogy ismereteket gyűjtsön, az mindig meg is találja a módját és eszközeit, hogy célját elérje. Ez sokszor nagy küzdéssel, fáradsággal jár, de a jutalom el nem marad s a megszerzett ismeretek gazdagon gyümölcsöznek.

*

Ne rösteld azt, hogy röstelkedni tudsz. Sőt ne is iparkodjál e tulajdonságod elfojtására, hanem inkább figyelj és hallgass rá; sok ballépéstől fog megóvni. Ha valamit tenni készülsz, ami nem éppen bűn vagy nagy hiba, de mégis érzed, hogy ha megteszed, röstelni fogod saját magad és az emberek előtt: akkor ne siess vele, hanem fontold meg jól még egyszer. Aki semmit sem röstel, az már nagyon közel van nem csak a botláshoz, hanem a nagy hibák, sőt bűnök elkövetéséhez is.

MAMA ELMENT.

(Képpel a 325. lapon.)

KICSI baba, édes —

A Piroska éhes.

Mama most nem szoptathatja.

Hát az ujját szopogatja.

Szopván szopogatja.

De nincs foganatja —

Egy nagy kosár vasalt inggel

Mama a városba ment el.

»Nesze rózsám alma!«

»Jaj Laci, hagyd abba!

Foga nincs még szegénykének....

Mivel rágná? Hogy enné meg?

Itt a garabóba

Van a tej-szopóka.

A szopókát nem szereti.

Édes mama, az kell neki.«

Lépés kippen-koppan... .

Ni, ki jö amottan?

»A mama!« mind így kiáltoz —

»Piroskának uzsonnát hoz!«

ÁRNYÉK-JÁTÉK.

— Harmadik sorozat. —

(Képekkel a 332. és 333. lapon.)

KÉT sorozatban mutattam be olyan árnyék-képeket, melyek pusztán kézzel, az ujjakkal varázsolhatók gyertya-fénynél a falra. Most másnemű két produkciót mutatok be. Ezekhez már szükséges holmi segéd-eszköz, de nagyon egyszerű. Egy kis ügyességgel akárki megcsinálhatja s még jobban elmulatattja velök a nézőket, mint a közönséges árnyék-játékkal.

Ebben a két produkcióban tulajdonképpen nem csak az árnyékot, hanem a fényt is szerepeltetjük, igazában tehát ez már fény-és árnyék-játék.

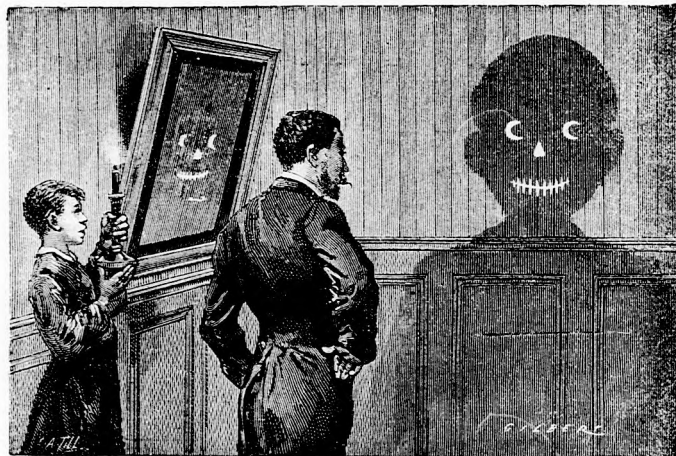
E végből mind a kettőhöz tükör is szükséges.

Árnyék-alak szemmel-szájjal. Ha valaki a gyertya és a fal közé áll, az árnyéka ott lesz a falon, de fejének az árnyék csak sötéttséggel betöltött körvonalát adja; szem, száj, orr, nincs az árnyék-fejen. Mutassunk be olyan árnyék-fejet, melynek szeme-szája is van.

E végből a szoba egyik sarka közelében tükröt akasztunk a falra, nem magasra, hanem az előtte álló emberhez mérve olykép, mint a rajz mutatja. Ha e tükörhöz oldalt gyertyát tartunk, a megvilágított

tükör fényének vissza verődése a másik oldalon derék-szögben álló falnak egy bizonyos pontjára fog esni. Ha egy megfelelő nagyságu papirossal eltakarjuk a tükör üvegét, akkor természetesen nem lesz fényverődés ott a másik falon. De ha ebbe a papirosba lyukat vágunk, a gyertya lángja ezen a hézagon rávilágít a tükörre és a hézagnak megfelelő alakú kis fény-verődés tűnik elő a falon.

Ezt tudván, a nagy papiros lapon a szemnek, orrnak, szájnak megfelelő nyílásokat

ÁRNYÉK-ALAK SZEMMEL-SZÁJJAL.

vágunk s a papirost ráragaszadjuk a tükörre. Most már az, aki a gyertyát tartja, oda áll a tükör sarkához, más valaki pedig a gyertya és fal közé, úgy, hogy a feje árnyéka pontosan oda essék, a hová a tükörből a papirosnak kicsi hézagain a vissza verődő apró fény-sugarak esnek. A sötét árnyékfejen ekkor elő tűnik a szem, orr, száj. Annak, aki árnyék-vetőnek áll, természetesen addig kell az állást próbálgatnia, míg az árnyékfej és a kis fénypontok s fényvonalak jól össze illenek.

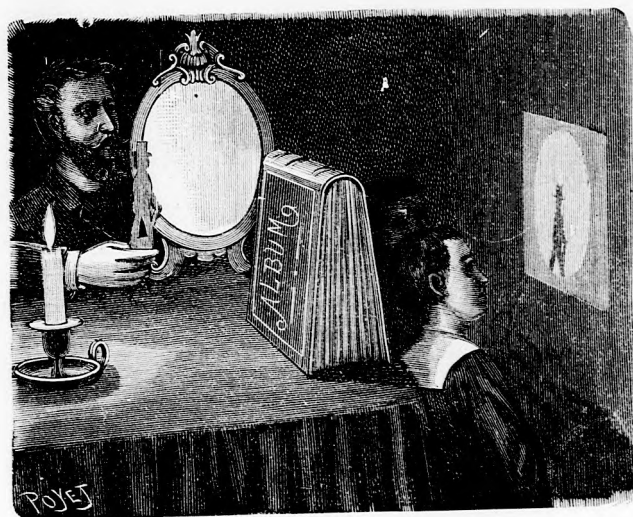
Olyan vigyorgó szerecsen helyett, minőt a rajz mutat, tetszés szerinti másféle arcot is lehet produkálni. Az egész attól függ, milyen szemet-szájat nyirtunk a papirosba. Vig árnyékfej után bemutathatunk szomorkodót, báméskodót sat. Csak ügyesen kell a papiroson kivágni a megfelelő nyílásokat.

Falon sétáló alakok. A második produkció, melyet tükör segítségével mutathatunk be, az ellöbbinél még kevesebb készülődéssel jár, de érdekesebb és változatosabb.

Mindenek előtt egy nagybacska asztalt helyezünk el nem igen messze a faltól s a nézők számára a fal és az asztal közé állítunk székeket, háttal az asztalnak. Az égő gyertyát, mely jó erős lánggal égjen, az asztal közepére helyezük, elejébe pedig a fal felé az asztal szélére valamely magasabb tárgyat, pl. nagyobb könyvet, albumot állítunk, úgy, hogy a gyertya fénye ne essék a falra, hanem a könyv árnyéka legyen ott. A falnak ezen az árnyékos helyén egy iv papirost ragasztunk fel s ezen

a papiroson fognak a fény- s árnyképek feltűnedezni.

A produkció rendezője oldalt ül az asztalhoz és kisebb fajta tükröt állít maga elé. A tükröt bal kezével szükség szerint igazítja, hogy a gyertya-lángnak a tükörbe eső fénye a falon épp az árnyékos helyről, a papiros lapról, verődjék vissza. Ez meglévén, jobb kezébe valami báb-alakot vesz s a gyertya és a tükrő közé tartja. A báb-alak rögtön megjelenik a falon vissza verődött fényben is. Ha a produkáló az asztalon ide-

FALON SÉTÁLÓ ALAKOK.

oda mozgatja a báb-alakot, a vissza verődött fényben az árnykép is pontosan ugyan-akkép fog mozogni; az alak előre fog sétálni, hajol meg, ugrál stb. Ilyen formán mindenféle alakokat lehet a falon sétáltatni: a játék-szerek közt levő katonát, lovacskát, báránycsapatot stb. Ha a rendező nem röstel olyan bábokat készíteni, melyek derékban meghajolnak, fejüket, kezüket, mozgatják (ezt persze mind az ujjaival dróton rángatja) akkor igen meglepő és mulatságos

képeket varázsolhat a falra. S ha valaki segédkezik neki, több alak is szerepelhet egyszerre a falon.

Annak, aki a bábokat a gyertya és a tükrő közt mozgatja, ügyelnie kell rá, hogy csak a báb alakja jelenjék meg az árnyképen, nem pedig az ő keze is, melyben a bábót tartja. Ezt rövid próbálgatással megtanulja.

RÓKA KOMA ÉS A LUDAK.

— A »Kis Lap« 24-dik színes műmelléklete. —

ÉHES volt róka koma, boszankodott is. Az rendesen együtt járt ugyan nála, hogy mikor éhes volt, akkor nem volt éppen virágos jó kedve; de ezuttal még erősebben boszankodott, mint rendesen.

Hogy is ne? Reggel óta kóborolt, kalandozott minden felé a nélkül, hogy valami jó harapni valóra akadt volna. Végre kimerészkedett a sűrű cserjésből a major közelébe, és nagy gyönyörűségére meg is pillantott a mezőn egy farka libát.

— No végre! Sokáig kerestem, de lesz is jó ebéd. A liba-pecsenyének mindig nagy barátja voltam.

Most már csak az volt hátra, hogy ügyesen, észre vétlenül közel lopózzék a kiszemelt prédához. De a liba-sereg élén tapasztalt vén gunár állt s a bokor zörrenésére figyelmessé lett. Meg is pillantotta a bujkáló, lappangó róka komát és mindjárt figyelmeztette társait.

Ezek nagyot ijedtek, de az öreg gunár így szólt:

— Ne féljete, nincs veszedelem. Itt vagyunk a víz közelében, tehát baj nem érhet. Gyorsan be a folyóba, átuszunk a tulsó partra. Róka koma nem szereti a vizet, nem jön utánunk, már azért sem, mert a tulsó parthoz nagyon közel van a major.

Beugráltak a vízbe s a vén gunár maradt utolsónak. Mielőtt társait követte, oda szólt róka koma felé:

— Liba-pecsenyére fáj a fogad, róka koma? Nagyon sajnáljuk, de nem szolgálunk vele, ha csak a tulsó parton a majornál nem tisztelsz meg látogatásoddal.

Ezért boszankodott róka koma oly nagyon. Hát nem boszantó-e, hogy egy ostoba liba, ha még olyan vén gunár is, kifogjon a fortélyos rókán?

A bokor alatt meglapulva törte a fejét, mitevő legyen, hogy mégis hozzá jusson a liba-pecsenyéhez.

— Nem tágítok... ismerem én ezt a liba-népet... majd meglátjuk!

Ezalatt a liba-farka vigan uszkált a vizen s mikor megelégette, kiment a tulsó partra. Csak hogy ott nem volt olyan kövér fű, ott nem lehetett olyan jól legelészni.

Egyik torkos fiatal liba csakhamar elégedetlenkedni kezdett.

— Itt nincs mit harapni, itt már egészen lelegettük a füvet régen.

— A tulsó parton csakugyan sokkal jobb, szólt egy másik.

— Ne járjon az eszetek olyan oktalanságon! szólt közbe az öreg gunár. Tudjátok, hogy ott ólálkodik az a gonosz róka koma.

— Oh, az már régen volt. Azóta már bizonyosan bele unt a hiába való leskelődésbe és odább ment.

— Az meglehet, de nem bizonyos. Már csak jobb lesz, ha ma nem megyünk többé a tulsó partra.

A fiatal libák nem mertek ellen mondani az öregnek, de egymás közt annál inkább megszólták és gunyolták.

— Nagyon bölcsnek akar látszani, pedig csak nagyon is félénk.

— Persze! Hiszen mi sem tartjuk magunkat nagy vitézeknek, de ahol nincs veszedelem, ott fölösleges a félelem.

— Ugy van. Az a kérdés, ott van-e még a róka? Nekem igen jó szemem van, de nem látom.

— Én sem látom. Nincs is az már ott, mi pedig ugyancsak együgyűek vagyunk, hogy itt száraz fűvön rágódunk, mikor ott a jó kövér pázsit.

— De biz' én nem is teszem! Tudjátok mit? Tegyük úgy, mintha csak a vízbe mennénk uszkálni, aztán szépen lassan átuszunk a tulsó partra, úgy hogy az öreg észre sem veszi.

— Nagyon jó lesz. Menjünk!

Mentek is. Nagyon örültek, hogy a vén gunár épp ekkor már befelé sétált a majorba s abban a hiszemben, hogy a libák mind utána sétálnak, nem igen nézegetett hátra. A fiatal szőkevények, mind össze ötten, vigan lubiczkoltak egy kis ideig a vízben,

aztán kimásztak a tulsó oldalon a kövér pázsitos mezőre.

Ott volt még csak jó kedvök! Olyan gágogást, csattogást vittek véghez, hogy az egész mező zugott bele. Hogy is ne? — mikor ők olyan pompásan legelészhettek, míg a többiek éhesen sompolyogtak haza.

— Lám, hogy nincs itt róka koma, szólt az, a melyik legelőször elégedetlenkedett. Bátran járhatunk-kelhetünk. Majd nevetjük az otthon levőket!

El is bolyongtak jó darabon, de végre egyikök kissé meglepetve szólt:

— Nézzétek csak, mi van ott? Valaki fekszik a fűben. Csak nem a róka?

— No persze! Majd az a furfangos róka úgy fekszik ide, hogy messziről is látni lehessen. Bizonyosan valami fáradt kutya.

— Meglehet... ámbár a színe egészen olyan, amilyenek a rókát mondják.

— Tudod is te! Hiszen még soha sem láttál közlelő rókát.

— Az igaz. És ha róka, akkor már bizonyosan nem él, mert különben felénk rohanna.

— Hiába tenné, itt van a víz közel. De magam is azt hiszem, hogy nem él. Nézzétek, egészen mozdulatlan. Az sem lehet, hogy aludjék, mert a lármánkra már fölébredt volna. No, ha nem él, akkor nem is bánthat. Nézzük meg közlelő. Legalább tudni fogjuk, milyen a róka. Aztán meg kitöltjük rajta a boszunkat, meg-tépázzuk.

— Az nagyon mulatságos lesz. Menjünk nézzük meg, tépjük meg a szőrét. Lesz otthon mit mesélnünk.

Nagy csattogással közeledtek. A róka csakugyan holt lehetett, úgy elnyújtotta a fejét és mind a négy lábát. Még a szeme is föl volt fordulva.

— Lám, úgy van, a hogy mondtam, szólt a főkolompos. No most nagyot csipek rajta.

Ekkor azonban a róka hirtelen fölugrott és gyorsan kiáltá:

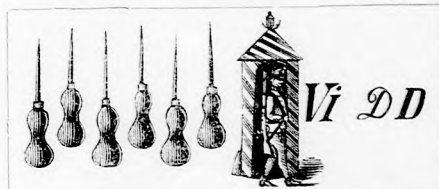
— Majd csak én csipek meg először, barátocskám!

És nyakon ragadta a megrémült libát, gyorsan eltűnt vele a bozótban.

Halálos rémülettel futottak a többiek haza és bizony nem dicsekedtek, mikor a kalandjuk szomorú végét, egyik testvérük vesztét beszéltek el. A vén gunár pedig busan is, haragosan is ezt gágogta:

— Ki tehet róla! Mindig úgy volt és mindig úgy lesz, hogy az elbizakodott tapasztalatlanság, mely nem hallgat az okos tanácsra, maga magának okozza vesztét!

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott, kapja jutalom-nyereményül a következő díszes munkát:

Tannenburgi Róza

Elbeszélés a lovagkorból. Átdolgozta Donászy Ferencz. Öt színes képpel és színes borítékkal, díszes kötésben.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLV. köt. 19-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

Tündérorság.

Helyesen fejtették meg: Berczelly Tibor, Degenfeld Ilka, Kristóf és Miklós, Luzsa Annus, ifj. Lázár Aurél, König Dénes, Csanády Margit, Gyurkovich Dodi, Lukács Nándor, Fülöp Etelka és Menyhért (részben), Rodakowska Alma, Hollaki Leo, Vadas Zoltán, Gyémánt Ilonka, Ungár Béla, Vizslovszky Katicza, Baranyay Hilda, Schreyer Endre, Fáy Erzsébet, Stasser Pál, Malatinszky Zoltán, Krausz Gizike, Váczy Annika, Gagyí Dezső, Laukó Lenke, Mäder testvérek, Weisz Etelka és Sándor, Deutsch Laci, Volarich Ida és Irma, Lázár Piroska, Imrédy Kálmán és Károly, Steiner Boriska, Maller Margit, Astleithner Teréz, Szathmáry Emma és Vilma, Schwarz Magda és Béla,

Velencei Tiborka, Thassy Kricsi, Bernáth Olga, Loschitz Alice, Keéry Laczi, Dávid Samu, ifj. Bolyó Károly, Müller Erzsí, Makó Andor, Justh Lajos, Horváth Lili, Herzl Antal, Taub Ilonka, Medvey Arthur és Lajos, Neumann testvérek, Bódog Dani, Dankó Ella és Nácsi, Seress Iduna és Tasziló, Baán Zsófia, Ninácska és Andris, Pruzsinszky Augusta, Marczali Bözse, Biasini Domokos, Sibilla Jenő, Förster Ottó és Otcsek (?) Jenő, Lányi Rudolf és István, Gattein Rudolf, Berdach Kálmán, Körper Jenő, Klein Gyula, Lenck Rikárd.

A jutalom kisorsolása szabályszerűleg megtörténvén, nyertes lett *Ungár Béla*, *Zentán*, kinek a jutalom-könyvet (*«Ifjusági Emléklapok» Füssy Tamástól*) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« XLV. köt. 18-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Pósch Ilonka, Szathmáry Marietta, Pruzsinszky Augusta, Marczali Bözse, Biasini Domokos, Sibilla Jenő, Neuerer Ilda.

FORGÓ BACSI POSTÁJA.

Fáy Erzsí. Ha csak nátha volt, oda se neki! Azt tartják a nátháról, hogy betegséget visz el magával. Nálad is úgy legyen. — **Vizslovszky Katicza.** Jó. Olyan jó, hogy már egyszer közöltem is. Tán jut eszedbe más. Azt küldjed be. — **Mayer Béla.** Azt mondod, hogy a közölt pályaművek azért nyertek díjat, mert »regényes fekvésük« helyeket irtak le. Nem olvastad figyelmesen. A 2-ik számú bizony csöndes vidéket tár elbénk, s a 3-ik számú sem dicsekedik fenyesek, havasok és zugó folyamok rajzával. De igenis vonzó tájakká lettek a kedves leírásban a szerény ház és kert. Amint a bírálók nyilatkozatából megérthetted: mind a három jutalmazott *gyermeki* korban van még. Jőre ne porozd be leveledet. Ezt üzenetem volt neked, midőn veszem újabb leveledet. Erre ez a válaszom: Lám, lám, csak jó tanács az a régi mondás: »Ha megirtad leveledet — el ne küldjed olvasatlan. — Hátha hibás vád is rekedt — a gyorsan vetett sorokban?« De azért kedves tudomásul veszem, hogy örömet lelsz ugy a »Kis Lap«-ban mint jutalom-könyvedben. Váljanak lelki gyarapodásodra. — **Filöp Etelka és Menyhért.** Rövid időn részetek lesz Rosszcsont Ferke rugaszkodásaiban. Azt szeretnétek, hogy egyszer cselekedne Ferkó ur valami *jót* is? De hisz' akkor megszűnt Rosszcsontnak lenni! — **G. M.** Köszönettel vettem. Már a rajzólónál van. — **Kovács Irén.** A te buzgólkodásod már is megtermé gyümölcsseit. Köszöntet érte! — **Haberfeld Margit.** Ime: míg Mayer Béla olvasó társad a szép vidéknek tudja be a pályázók sikerét,

te szívesen elismered, hogy a bírálók igazságosan ítélték. Nincs is különben, mert hiszen azok a férfiak épp olyan jeles írók, mint részrehajlatlan bírák. — **Márton Erzsike.** Örvendő érzelmeidben szívből osztozokod. Dolgozatod valóban rászolgált a kitüntetésre. — **Krausz Gizuska.** Ha leveledre nem kaptál választ ebben a rovatban, ez csak azt bizonyítja, hogy nem jutott kezemhez. Nem telik nagy fáradságodba még egyszer leírni? Szívesen fogadom. Tiszta lelkeidből fakadt érzéseidet viszonzom. — **Szegheő Bertl.** *Alma mater* azt teszi, hogy »fenséges anya«. Ily nemes, szép neven nevezték a régiak az egyetemet, mint amely tudományokkal táplálja az ifjúságot. Tehát nem »almás anyókat« jelent, mint a te pajkos jogászbátyád mondja. Legolcsóbb mulatság a magasztossal üzni tréfát. — **Müller Erzsí.** A jövő nagy pályázat Husvét körül lesz. Évenként csak két-tőt szabad kitűzőm, nehogy a fontosabb iskolai feladatoktól elvonjalak benneteket. Reményilem, akkor még találkozunk, de talán még azon túl is, mert nagy lányokat, sőt asszonynéket ismerek, akik kedvteléssel olvassák a »Kis Lap«-ot. Aprónak gyönyörűség, felnőttek irányadás és kedves emlékezés. Azt a rut szörnnyeteget pedig, a »Muszáj«-t még mind nem sikerült letepernem. Az ilyen sárkánnyal csak Szt. György vitéz bírna. A fordított művecskét köszönettel vettem s besoroztam. — **Vécsey Aurél.** Csak-örvendj a jutalomnak s forgasd épülésre. Testvérménéd sorai némiképen homályosak előttem. Lekötelezve vele, ha világosabban írna meg, voltaképpen mire czélt? — **Salamon Hona és Gyula.** Teljes elismeréssel vagyok Ilona buzgóságáért; Gyulának lankadatlan érdeklődése azt mutatja, hogy a komoly hadi tudományok mellett jólesik ám a régi hű barát mesélgetése. Örvendek Honám, hogy túl vagy a bajon. — **Ida néni.** Levél megy. — **Biasini Domokos.** Az olasz városok alapításának és fejlődésének története bizonyára becses olvasmány. De a te olvasó társaid nagy többsége oly zsenge korban van még, hogy a magyar városok alapításának és fejlődésének történetéből is csak ritkán közhettek egyet s mást, mivel az ilyen ismeret-terjesztő cikkek épp oly távol állanak a »Kis Lap« feladatától, mint ahogy fölülte apró olvasói fogalomkörének. Szíves ajalkozásod azonban mindenképpen köszönetet érdemel. — **Szanyogh Bandi.** Derék legény vagy. Jó ügyet támogattál. A rejtvények megfejtését nem tartozol beküldeni. Minden esetre előbbre valók az iskolai tanulmányok. Ezeket amazokért elmulasztanod nem szabad. — **Bernáth Olga.** Rejtvényeidből vagy négyet itt marasztottam. — *Több levélről a jövő számban.*

ROVÁS.

Rongyos szélű levele miatt *Sch. Gy.* megfejtését nem veszem figyelembe.